

ENTEĞRE MİKROHAVZA REHABİLİTASYON PROJELERİ BİLGİ

Kapsam

Ülkemizde su havzalarında ıslah faaliyetleri 1950’li yıllarda sel ve taşkın zararlarının azaltılması ve mevcut barajların güvenliğinin sağlanması düşüncesi ile başlatılmıştır. 1970’li yıllardan itibaren işin içine insanlarda dahil edilmeye başlanmış, doğal kaynak tahribatının önlenmesi amacıyla havzada yaşayan insanlara yönelik «gelir artırıcı» ve «odun tüketimini azaltıcı» yönde desteklemeler sağlanmıştır. 1990’lı yıllardan sonra, Su havzalarındaki çalışmaların birden fazla devlet kuruluşunun görev ve yetki alanında kaldığı fark edilmiş, yerel halkın ve sivil toplum kuruluşlarının projelere katılımının önemi anlaşılmış, bunun sonucunda da “entegre havza rehabilitasyon projeleri” kavramı ortaya çıkmıştır.

1990lı yıllardan sonra ortaya çıkan kavram sonucu havza planlamaları havza bütünlüğünü dikkate alarak; orman, mera, toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımının sağlanması, çeşitli gelir getirici ve refah artırıcı faaliyetlerle yöredeki hayat kalitesinin ve gelir seviyesinin artırılarak tabii kaynaklar üzerindeki baskının hafifletilmesi, bozulan tabii dengenin rehabilite edilerek meydana gelen yada gelmesi muhtemel tabii afetlere karşı tedbirlerin alınması, iklim değişikliğinden kaynaklı küresel ısınmadan doğacak değişikliklere karşı uyum sağlanması, arazi tahribatının dengelenmesi, biyolojik çeşitliliğin geliştirilmesi ve toprak organik karbonun tutumunun yükseltilmesi maksatlarıyla hazırlanmaktadır.

Genel müdürlüğümüz kuruluş tarihinden itibaren; kendi kaynakları ve dış finans destekli projelere imza atmaktadır. Bu doğrultuda, bir fiil olarak iç kaynaklarıyla 12 Ana Su Havzasında yaklaşık olarak 700.000 Ha sahada 201 mahallede/ köyde 26 adet entegre mikro havza rehabilitasyon projesi hazırlanmıştır.

Amacı ve Hedefi

Entegre Havza Rehabilitasyon Projeleriyle; Erozyonun Önlenmesi ve Sel Tehlikesinin Azaltılması (yamaç ve dere ıslahı), Bozulmaya Uğramış Ormanların Rehabilitasyonu (koruma tedbirleri ve ağaçlandırma), Odun Dışı Orman Ürünleri Etüdü ve Sürdürülebilir Kullanımı (ek olarak yöre halkına gelir getirici faaliyetlerin tespiti), Odun Tüketiminde Tasarruf Sağlayan Uygulamalar ile Ormanlar Üzerindeki Baskının Azaltılması (Güneş enerjisi sistemleri ile ısı ve elektrik üretimi, evlerin mantolanması), Hayvancılığın Geliştirilmesi (büyük ve küçük baş hayvan desteği, yem bitkisi desteği, mera ıslah faaliyetleri), Küçük Ölçekli Sulama Altyapısının İyileştirilmesi (yerel su kaynaklarının tespit edilerek sulama amaçlı projelendirilmesi) hedeflenmektedir.

Genel Amaçları:

- Orman, mera, toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını sağlamak,
- Çeşitli gelir getirici ve refah artırıcı faaliyetler ile yöredeki yaşam kalitesini ve gelir seviyesini arttırıp doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı hafifletmek,
- Proje havzasına yapılan ve/veya yapılması planlanan barajların sediment ile dolmasını engelleyerek barajların ekonomik ömürlerini uzatmak suretiyle yerel faydalar elde etmek,
- Havzanın rehabilitasyonu ve doğal kaynaklarının korunması ile dünyamızı tehdit eden çölleşme, iklim değişikliği ile mücadele ve biyolojik çeşitliğin korunmasına yönelik faydalar elde etmek.

Genel Hedefleri:

- Doğal kaynak varlığı, bu doğal kaynakların aşınma-bozulma durumları, ormancılık faaliyetlerine konu potansiyel alanların tespiti, bu alanların hangi faaliyetlere konu olacağı sürdürülebilir bir biçimde kullanımıyla ilgili veriler edinilip, ana hatlarıyla tespitinin yapılması,
- Havzada yaşayan halkın doğal kaynaklar üzerine yaptığı baskı ve tahribatlar ile doğal kaynak bozulumu nedeniyle oluşan problemlerin azaltılmasına yönelik, yerel halkın gelir seviyesini ve refah düzeyini artırıcı faaliyetlerin tespiti ve planlanması,
- Havzada yapılacak olan ağaçlandırma, erozyon ve sel kontrolü gibi çalışmalarda; orman, mera, tarım ve devlete ait her türlü arazilerde var olan problemlerin belirlenerek, önerilen tedbir esaslarının belirtilmesi,
- Havzanın aşağı kısımlarında yer alan; barajların, göletlerin, karayollarının, demir yollarının, köprülerin vb. tesislerin; erozyon, sel ve taşkınlardan en az düzeyde etkilenmesi için tespitlerin yapılarak, önerilerin getirilmesi,
- Yukarı havzalarda alınacak yamaç ıslahı tedbirleri ile havzaların mansap kısımlarında doğal olan veya inşa edilmiş bulunan su toplama tesislerinin işlevlerini tam olarak görmelerini sağlayarak, su akışının düzenlenmesi için proje, öneri ve tespitlerin yapılması,
- Ana dere, yan dere ve dereciklerde meydana gelen sel kaynaklı sediment yoğunluk akıntılarının ve hasarlarının ortadan kaldırılması veya en az düzeye indirilmesi için proje öneri ve tespitlerin yapılması,
- Havzada yapılacak olan faaliyetlerin, yerel halkın yaşam seviyesine olabilecek etkilerinin değerlendirilerek, tedbirlerin ve önerilerin ortaya konulması.

Beklenen Proje Çıktıları:

- Erozyonun Önlenmesi ve Sel Tehlikesinin Azaltılması
- Bozulmaya Uğramış Ormanların Rehabilitasyonu
- Orman İçindeki Meraların İyileştirilmesi
- Ekosistem Tabanlı Fonksiyonel Orman Yönetim Planlamasına Altlık oluşturulması
- Odun Dışı Orman Ürünleri Etüdü ve Sürdürülebilir Kullanımı
- Çiftlik Dışı Gelir Getirici Faaliyetler
- Odun Tüketiminde Tasarruf Sağlayan Uygulamalar
- Tarımın Geliştirilmesi
- Hayvancılığın Geliştirilmesi
- Pazar Araştırması ve Fizibilite Çalışmaları
- Küçük Ölçekli Sulama Altyapısının İyileştirilmesi.

ÇEM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN KATILIMCILIN İLKESİYLE YAPILAN ENTEĞRE MİKROHAVZAREHABİLİTASYON PROJELERİ

Sıra No	Ana Havza	Bölge Müdürlüğü	İli	İlçesi	Projenin Adı
1	Fırat-Dicle	Şanlıurfa	Şanlıurfa	Harran	Tektek Dağları Mikrohavzası Entegre Sel Kontrolü Projesi
2	Konya Kapalı	Konya	Konya	Hadim Taşkent	Gökdere Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
3	Konya Kapalı	Konya	Konya	Taşkent	Sazak-Avşar Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
4	Konya Kapalı	Konya	Karaman	Ayrancı	Başlamışlı-Kocadere Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
5	Akarçay	Eskişehir	Afyonkarahisar	Şuhut	Hüseyinli-Belenyurdu Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
6	Akarçay	Eskişehir	Afyonkarahisar	Şuhut	Şuhutçayı Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
7	Konya Kapalı	Konya	Konya	Bozkır Hadim	Bağbaşı Barajı Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
8	Batı Akdeniz	Denizli	Denizli	Çameli	Karanfilli Çayı Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
9	Gediz	İzmir	Manisa	Selendi	Selendi Çayı Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
10	Batı Akdeniz	Denizli	Denizli	Çameli	Akdere Çayı Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
11	Gediz	İzmir	Manisa	Selendi	İlke Çayı Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
12	Sakarya	Kütahya	Kütahya	Merkez	Porsuk Barajı 1 Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
13	Sakarya	Eskişehir	Eskişehir	Sivrihisar	Porsuk Çayı 1 Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
14	Batı Akdeniz	Isparta	Burdur	Çavdır	Çavdır Barajı 1 Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
15	Aras	Erzurum	Iğdır	Aralık	Aralık Entegre Erozyon-Sel Kontrol Projesi
16	Sakarya	Ankara	Ankara	Beypazarı	Kargı Barajı Entegre Mikro-Havza Rehabilitasyon Projesi
17	Sakarya	Eskişehir	Eskişehir	Sivrihisar	Nasreddin Hoca Entegre Mikro-Havza Rehabilitasyon Projesi
18	Gediz	İzmir	Manisa	Akhisar	Gürdük Çayı Entegre Mikro-Havza Rehabilitasyon Projesi
19	Fırat-Dicle	Elazığ	Bingöl	Karlıova	Büyüksu çayı Entegre Mikro-Havza Rehabilitasyon Projesi
20	Fırat-Dicle	Elazığ	Malatya	Yeşilyurt	Büyükgüncük Entegre Mikro-Havza Rehabilitasyon Projesi
21	Doğu Karadeniz	Trabzon	Gümüşhane	Merkez	Arzular deresi Entegre Mikro-Havza Rehabilitasyon Projesi
22	Yeşilirmak	Trabzon	Gümüşhane	Şiran	Değirmen deresi Entegre Mikro-Havza Rehabilitasyon Projesi
23	Ceyhan	Kahramanmaraş Kayseri	Kahramanmaraş	Afşin	Hurman Çayı Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
24	Ceyhan	Kahramanmaraş	Kahramanmaraş	Elbistan	Söğütlü Çayı Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi
25	Kızılırmak	Kayseri	Kayseri	Melikgazi (Erciyes)	Kayseri Erciyes Entegre Sel ve Erozyon Kontrolü Projesi
26	Seyhan	Kayseri	Kayseri	Pınarbaşı	Zamantı Irmağı Entegre Baraj Havzası Rehabilitasyon Projesi